

8-ik szá-
jtése:

g: Scheidl
 ános, Pécsy
 ankó Gyula
 Kovács De-
 chler Berta
 ohr Frida,
 elka, Fraen-
 ka és József,
 Miklós és
 orányi Vil-
 nger Bernát,
 l és Péter,
 izeréna, Sza-
 sef, Zákó
 Buda Kál-
 vy Károly,
 ska, Dömö
 Pongrácz
 és Balczár
 Bobula Já-
 ver Jozefa,
 ka és Pál,
 Jolán és Lé-
 rváth Mal-
 l, Demjano-
 a, Siska Er-
 nitz Ilona
 Feleki Lu-
 Szentirmay
 hn Fülöp és
 Dessewffy
 rger Vilma,
 ariska, Fi-
 ndor, Adler
 Pressburger
 n Julcsa és
 enes Lenke,
 Albert és
 day Emma,
 a és Gusz-
 czfy Janka
 . Scheidl K.
 on és Józsi,
 ibor, Merza
 attyasovsz-
 na, Mellyes
 aczvinzsky
 lánka.

ímában kö-
 g még be-
 ir, Márton
 dor, Freud
 aczvinzsky

enaem-épület.
társulat.

KIS LAP

VIRÁG-CSÖSZ. (Lásd a 191. lapon.)

EGYIK BAJBÓL A MÁSIKBA.

— Elbeszélés. —

(XI. folytatás.)

ALIKA alig talált szavakat öröme kifejezésére. Ismét látni fogja a szép somfalvai kastélyt, ismét együtt lesz a kedves Iván bácsival ... pedig azt hitte egy ideig, hogy soha sem fog többé oda mehetni. Hálásan gondolta magában:

— Mennyire igaza volt a jó Iván bácsinak, hogy nem szabad soha elcsüggedni és kétségbeesni!

Másnap Iván bácsi csakugyan eljött s magával vitte Palikát. A gróf és a jó öreg kulesárnó gyöngéd figyelemmel gondoskodtak a kis fiuról: kellemesen tölt el egy-két óra s mielőtt a nap leszállt, Palika ismét otthon volt, egészen fölvidulva és boldogan.

A kirándulások ismétlődtek s gyakran a kis Dorina is elkísérte Palikát, vagy pedig az öreg szülők is átrándultak a kedves jó szomszédhoz. A szabad levegő, a kellemes időtöltés szemmel láthatólag jól hatottak Palika egészségére; lassanként visszatért arca piros színe, megerősödött és mire az első hó leesett, az orvos, ki most már csak ritkán jött, így szólt:

— Reám itt többé nincs szükség. Palika teljesen meggyógyult. Csak arra vigyázz, kis fiam, hogy többé ily veszedelemben ne kerülj, mert másodszor talán meg nem menekülnél.

Gazdagon megjutalmazva távozott az orvos, az öreg ezredes házába pedig egészen visszatért a régi jókedv és boldogság. A közeledő karácsonyi ünnepre már

rég nem készültek oly vidáman, mint most, annál vidámabban, mert Iván bácsi is megígérte, hogy velök tölti e kedves ünnepet. Maga Palika kérte erre s a gróf sajtóságos szomorú komolysággal mondá:

— Igen, kedves fiam, eljövök. Ugyis már régóta nem töltöttem vidáman a karácsony-estét. Legalább vizaképelem magamat abba az időbe, mikor még engemet is boldog család környezett ezen az estén.

Hóbabák építésével, korcsolyázással gyorsan elmúlt az idő minden baj nélkül. Palikát nem kellett többé félteni, mert most már igazán nem volt már az a régi szeleburdi fiú. Vidám, jókedvű, őszinte és kedves volt, mint azelőtt, de egyuttal figyelmesebb s ha valámihez hozzáfogott, mindig jól meggondolta, nem lesz-e rossz következése. Így aztán boldog meglepéssel várhatta a karácsony esti ünnepet.

Iván bácsi megtartotta szavát és eljött még mielőtt az est beállott. Azután pedig, miallatt a gyermekek Iván bácsival és a nagyapával játszottak, a jó nagymama Mártha asszonynyal a nagy teremben elrendezte a karácsonyfát s mikor minden készen volt, behívta az egész társaságot. Nem szükség elmondanom milyen nagy volt az öröm és a jókedv; az öregek is örvendtek a gyermekek örömeinek, a sok apró ajándék közül pedig kijutott mindenkinek, még a cselédségnek is. Palika megkérte a nagymamát, hogy a cselédségnek ő oszthassa szét a karácsonyi ajándékokot. A nagymama szívesen megengette, a cselédséget behívták s Palika nyájasan nyújtotta oda mindenkinek a neki volt szánva; sőt mikor Hanzira került a sor, meg nem állhatta, hogy mind-

járt meg ne próbálja egyuttal, miként fog neki illeni az a szép tulipántos nyakkendő, melyre mindig vágyott s melyet most megkapott. Palika leültette Hanzit egy székre és maga kötötte föl nyakára a kendőt, mialatt a társaság vigan nevetett a kerétszegény zavarán. (Lásd a képet a 180. lapon.)

Ilyképen vidáman teltek a napok. Iván bácsi is, szokása szerint, igyekezett részt venni a gyermekek örömeiben, mulatóságában; kitalált mindenféle új játékokat, mesélgetett, mondott tréfákat, úgy hogy már későre járt az éjszaka, midőn a társaság még mindig együtt volt. És mégis, — bármily vidáman voltak, az öreg Szögvári ezredes észrevette, hogy a derék, nemes szivü gróf csak nagy erőfeszítéssel képes magán uralkodni és jókedvet mutatni, mert igazában valami nagy szomorúság hántja, melyet alig bir eltitkolni.

Az ezredes és neje jól tudták, mi a baja Somfalvai grófnak, s tudták azt is, hogy az ilyen kedélyes családi ünnep csak még inkább elszomoríthatja őt, mert arra emlékezteti, mennyire el van ő hagyatva, ő, a legjobb apa, kinek oly hálátlan fia van. Mert az öreg ezredes és az egész vidék is megtudta már ezalatt, hogy a grófnak egyetlen fia, a fiatal Elemér gróf, a ki igen szép és tehetséges ifju volt, rosz utra tévedt és atyja minden intése, tanácsa, dorgálása daczára nem akart megjavulni. Már több mint öt esztendeje, hogy távol, Budapesten, rosz czimborák társaságában él, adósságokat csinál s mert atyja szigoruan rendre akarta utasítani, boszuságból többé nem is jött haza.

Ezért látta Palika gyakran oly szomorúnak az ő kedves öreg barátját, azért sóhajtott mindenki a szép somfalvai kastélyban, mihelyt a fiatal grófra került valamiképen a szó.

Az ezredes és neje természetesen gyöngéden ovakodtak attól, hogy a szerencsétlen apa előtt e tárgyról szóljanak s Palikának sem szóltak semmit. De az éles eszü okos fiucska részint kitalálta, részint egyes szavakból félig-meddig megtudta mégis, mi az oka Iván bácsi szomorúságának. És ez idő óta Palika sem említette többé Elemér grófot, nem kérdezősködött, mert jól tudta, hogy csak följútaná a sebet. Valhányszor látta, hogy Iván bácsi elkomolyodott, a kedves fiucska igyekezett valami tréfával fölvidítani öreg barátját, hogy kiverje fejéből a szomorú gondolatokat.

Ez este azonban, e szép karácsonyi ünnepen különösen erőt vett a grófnak a fájdalmas emlék. Eszébe jutott, hogy épen ilyen karácsonyeste volt, midőn az ő házában is boldogan együtt volt családja: kedves neje és egyetlen fia. Azóta neje meghalt, fia pedig hálátlanul elhagyta könnyelmü, rosz társak kedvéért s ő egymaga maradt. Mit ér fényes palotája, nagy gazdagsága, ha nincs aki szeresse! A legszegényebb házikóban is boldogabb emberek laknak, mert szeretet és megelégedés fűzi őket egymáshoz!

Addig, míg a vidám társaságban, az örvendező gyermekek közt időzött, nagy erőfeszítéssel valamiképen csak le tudta győzni szomorúságát; de amint aztán hazament, erőt vett rajta a fájdalom s mire fényes kastélyába megérkezett, egészen

betegnek érezte magát. És másnap még betegebb volt, föl sem kelhetett az ágyból, pedig tulajdonképen meg sem tudta volna mondani, mi a baja.

Midőn néhány nap mulva az öreg ezredes meglátogatta barátját, szinte megijedt, annyira sápadt és gyöngé volt a gróf. Az orvos épen jelen volt s azt mondta, hogy ő bizony alig tud itt segíteni, mert

a derék gróf baja inkább lelki baj, a sok bánkódás, szomorúság emészti föl erejét. Azon kellene segíteni, ami a grófnak annyi szomorúságot okoz, — igen, de hát ez nem lehet!

Mondanom sem kell, hogy Palika is mélyen elszomorodott, midőn megtudta, hogy az ő kedves öreg barátja olyan nagyon beteg. Abból, amit nagymamáék

... PALIKA MAGA KÖTÖTTE FEL A KENDŐT. (Lásd a 179. lapon.)

beszéltek, csakhamar megtudta az éles eszű fiucska azt is, hogy Somfalvai gróf baja inkább lelki baj, hogy a fia miatti bánkódás döntötte betegágyba. A jószívű Palika sokat és komolyan gondolkozott e fölött, és egy napon hirtelen fölkiáltott:

— Tudom én már mit kell tenni!

Azonban nem szólt senkinek s a nagy apa nem igen figyelt a kis fiu szavaira, csakhamar egészen el is felejtette.

A gróf, midőn egyszer az öreg ezredes ott ült ágya mellett, így szólt hozzá:

— Hát az én kis Palikám hogy van, mit csinál? Már oly rég nem láttam! Szeretném, ha néha őt is elhoznák ide.

— Oh, Isten mentsen! szólt az ezredes. Az ilyen nyughatatlan gyermek nem való a beteg közelébe. Lärmázna, alkalmatlan volna.

— Dehogy! Sőt nagyon jól esnék,

ha az ő vidám arczát láthatnám, ha bohókás tréfáit hallhatnám! Ez kissé földeritene.

— Ha így van, akkor holnap majd átküldöm, szól az ezredes. Őszintén megvallva, a kis bohó nagyon busult, hogy már oly régóta nem láthatta az ő kedves Iván bácsiját; mindennap kinoz, hogy nem hozom-e őt is magammal. Lesz öröme, ha

megtudja, hogy megint beszélhet Iván bácsival!

— Kedves, jó fiu! sóhajtá a gróf és gondolatokba merült.

Másnap Palika csakugyan átkocsizott Somfalvára, félig örülve, hogy ismét látni fogja kedves öreg barátját, de félig busulva, hogy betegnek kell őt viszontlátania. Az öreg kulcsárné vezette föl az

»PALIKA SZÓRAKOZTATTA.« (Lásd a 182. lapon.)

emeletre a gróf hálósobájához. Palika halkan kérdé:

— De . . . nem alszik-e Iván bácsi?

— Oh nem, kedveském, bemehet bátran.

Palika belépett, de csak lábujjhegyen mert néhány lépést tenni, nehogy fölébressze Iván bácsit, ha netalán mégis alszik. A beteg azonban nem aludt, hanem gyöngye hangon megszólalt:

— Hozott Isten, kedves fiacskám! Jőjj csak közelebb! Szép tőled, hogy eljöttél öreg beteg barátodhoz!

Palika odasietett az ágyhoz és őszinte megilletődéssel ragadta meg a grófnak feléje nyujtott kezét. Aztán elhelyezkedett az ágy szélén s vidám csevegése csakhamar mosolyt is csalt a beteg ajkaira. Elbeszélte, miként épített az udvaron nagy hóbabát, hogy megijedt ettől a kis bohó

Dorina, hogy tanítja most kis hugát kocsolyázni, hányszor lepotyannak mindaketen a sima jégre stb. És a jó Iván bácsi szinte elfeledte saját baját és szomorúságát, midőn a kis fiu oly vidáman szórazott. (Lásd a képet a 181. lapon.)

Midőn az öreg kulcsárné bejött és intett, hogy most már nyugalomra van szüksége a betegnek, Palika azonnal leszállt helyéről és bucsut vett Iván bácsitól, ki végül így szólt:

— Köszönöm, kis fiam, hogy meglátogattál. Kérd meg nagyapácskát, hogy máskor is ereszsen hozzám. Csevegésed jót tesz nekem, egészen fölvidit.

Ezután Palika mindennapos vendég volt a somfalvai kastélyban s a beteg gróf akkor érezte magát legjobban, mikor a vidám, kedves fiúcska ott volt mellette. És Palika nem volt többé a régi szeleburdi; nem követett el bohókás csínyeket, melyek a beteget bánthatták volna. Halk hangon beszélt, csöndesen ült egy helyben s olyan gyöngéd, figyelmes volt, hogy szinte szeméből leste ki öreg barátjának minden kívánságát, ha látta, hogy a beteg szemei lecsukódnak s elszenderülni készül, lábujjhegyen félrevo-
nult s az ablaknál órahosszat üldögélt, egy nagy képes könyvet olvasgatva, melyet a kulcsárné a gróf szép könyvtárából hozott elő e célra; de mihelyt Iván gróf megszólalt, rögtön ott termett ismét mellette. A gróf pedig, jól látva, mily őszinte szeretettel ragaszkodik hozzá a kis fiu, csak még inkább megszerette.

Igy mult el több nap. Egy délután, amint Palika ismét a kastélyba ért, az öreg kulcsárné így szólt hozzá:

— A gróf urnak igen rossz éjszakája volt, nem tudott aludni. Most ebéd után elnyomta az álmom, ne háborgassuk, kedvesem. Várja meg a társalgó teremben, mig szólítom.

Palika bement a terembe s csöppet sem félt attól, hogy unatkozni fog. Magával vitt egy nagy képeskönyvet és behívta Neptunt, a gróf kedvencz vadaskutyáját, mely már úgy megszokta és megszerette Palikát, hogy valóságos kis gazdájának tartotta.

(Vége következik.)

A G Á Z L Ó B A N.

(Képpel a 184—185 lapokon.)

DERÜLT meleg nyári nap volt, midőn utnak indultak hármacskán: Mariska, Juczika és hü pajtásuk, játszótársuk a kis Fürge. Mentek, mentek mendégéltek a zöld pázsitos mezőn, a száraz tarlón keresztül be a sűrű erdőbe, mert itt volt dolguk, — azaz hogy dolga csak Mariskának volt, mert neki gombát kellett szedni, melyet másnap majd a szomszéd városkába, piacra visz az édes anyjuk, hogy egy kis pénzecskét hozzon haza érte. Mariska szorgalmas és ügyes kis leányka, megismeri, melyik a mérges és melyik az ehető gomba, meg lehet bizni benne.

Kiesi hugocskája, az alig négy éves Juczika azonban szintén szeret az erdőbe menni, s csöppet sem fél a sűrűben, mert nem afféle ijedős városi gyermek s ha megpillant egy nyulacskát vagy más ártatlan vadat, örömmel szalad feléje, mindig reménykedve, hogy hátha megfoghatná. Különösen segíti őt Fürge, mert kaffogva körülszaladgál nagy darabon, üldözőbe veszi az alacsonyan szállongó madarakat s Juczika mindig várja, hogy egyszer majd csak megkaparint egyet; de bizony: nyulacska és madárka sokkal für-

gőbb Fürgénél is és Juczika az ő négy-lábu pajtásával ezen sem busulnak, beérik ők a puszta kergetőzéssel is.

Ezalatt Mariska teleszedte kosarát s megindulnak hazafelé, még pedig a rövidebb uton, a hol nincs híd a kis erdei patakon. De a kis társaságot ez nem ijeszti meg, Mariska jól tudja, hol lehet keresztül gázolni a vizen s egyenesen a gázló felé tart. Fürge sem valami finyás ölebecske, nem félti a bundáját s amint észreveszi, hogy a tulsó partra mennek, már előre bemegy a vízbe. A kis Juczikának azonban mégis derekáig érne a víz, — Mariska tehát mint jó testvér leteszi a kosarát, hátára veszi Juczikát és bátran neki gázol a pataknak. Nem mondom, hogy Juczika nem szepeg kissé, mert hátha Mariska csupa tréfából belepotyantja a vízbe? De Fürge elől megy és biztatólag pillantgat hátra, mintha mondaná:

— Ne félj semmit, nem lesz semmi baj. Lám, még én is átlábolom.

Át is jutnak szerencsésen és baj nélkül folytatják utjokat hazáig.

FÜRDŐI VÁSÁRFIA.

(Képpel a 92 lapon.)

HÁT megjöttél Teresi néni
Közénk valahára!

Ide vissza a körünkbe
Kelemenfalvára!

Be soká is oda voltál!
S mi történt azóta!
Pihés liba tollas lud lett
S nagyra nőtt a »Csóka.«

(Hiszen ismered a »Csókát?«

Az a kis csikócska
Melyet márcziusban kaptunk . . .
No hát, az a »Csóka.«)

Aztán nézd, a napraforgónk
Mekkorára nőtt fel!
S csinált lebbencset az Örzse
Vagy háromszáz röffel!

No meg az is, hogy más árul
Most a sarki boltba!
Szóval: roppant változások
Történtek azóta.

Már most te beszélj mi nekünk:
Mit láttál amottan
A hol jártál? S milyen a víz
A szép Balatonban?

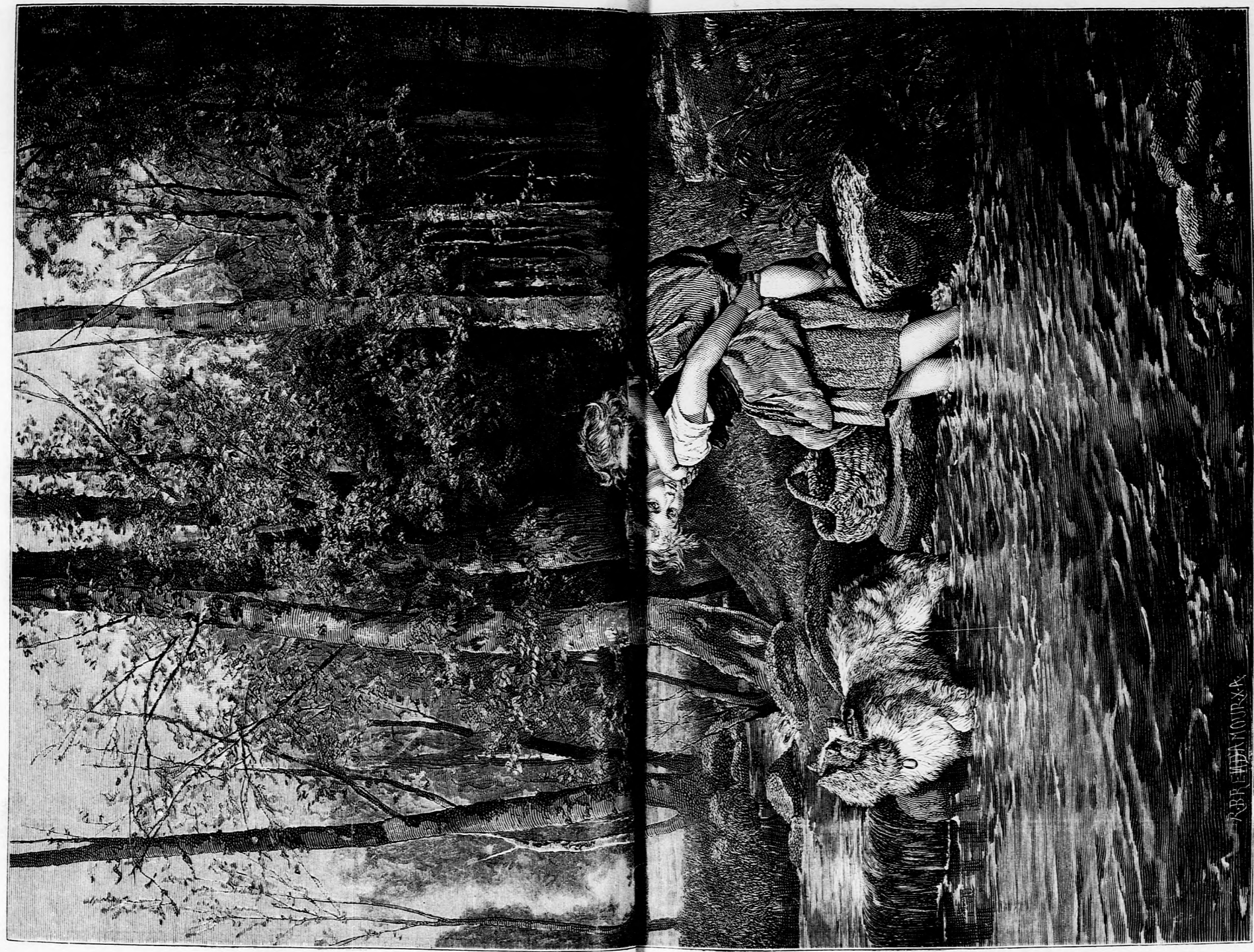
No meg aztán . . . tudod-e még? . . .
Hadd sugom füledbe . . .
Tudod-e még mit ígértél
Hogy mentél Füredre? . . .

S szól mosolyogva Teresi néni:
Tudom, mit ígértem;
Vásárfia nélkül biz én
Közétek nem tértem.

S egyet int . . . nyilik az ajtó . . .
A kosár begördül,
Benne a sok szép ajándék
Csakugy csörren, zördül.

És a mikor kibontották . . .
Mily nagyszerű látvány! . . .
Bábu, labda, kocsí hajó,
Ostor, puska, sárkány.

No volt öröm, volt zajongás
Játék egész estig.
Közbe-közbe megölelték
Azt a kedves Teresit.

A GÁZLÓBAN. (Lásd a 182. lapon.)

FRÉDÉRIC HENRI

A LEGSZEBB NÉVNAP.

— Kis elbeszélés. —

Elmondja **Endre bácsi.**

SZIVES Gábor bácsi házában — egy jó módu földbirtokosnál, titokban ugyancsak készültek a Gábor napjára. Még a lovász gyerek is egy álló óráig krétázta lajbiján a sárgaréz gombokat. Pál pedig, az öreg huszár, olyan keményen rángatta hegyesre a bajuszt, mintha nem is az övé volna, míg a belső szobában Szives Gábor bácsi neje a holnapi névnap tervét készítette. Ekkor lépett be leánya, a szőke fürtű 10 éves Emmácska.

— Ah mamácska, már mindenütt összekerestelek ... és ...

— És? ... mit rejtegetsz köténykéd alatt? — kérdi a kedves mama, midőn látta, hogy Emmácska váltig igyekszik valamit köténye alatt elrejteni.

— Oh ez titok, nagy titok, kedves mamám! — válaszolt a kicsike fontoskodó arcczal.

— Például: kezedet megtalálta karmolni a cicza, ugy-e?

— Óh nem nem mosolygott a kis leány — ez egyszer titkomat nem könnyű ám kitalálni.

— Ahá! ... tudom már; buzácskát csentünk a galamboknak?

A kis hamis csak mosolyogva rázta fejecskéjét.

— Ejnye, még kíváncsivá teszesz? .. No, mama előtt nem szép valamit titkolni ... tüstént fedd föl a kötényed.

— Óh, nem töröm roszban a fejemet, mamácska ... azért tehát igérd meg,

hogy a mit látsz, arról senkinek sem szólsz semmit, főleg apácskának nem..

— No legyen, te kis szeleverdi, igérem; most hát lássuk a titkot!

Emmácska előbb kikukucskált az ajtón, ha nem jön-e valaki; szorgalmasan összenézte a zugokat, nem rejtődött-e oda valami kíváncsi? még a függönyöket is szétvonta s miután így magát teljesen megnyugtatta: feltakarta köténykékét és előtűnt egy gyönggyel kivarrott házi sapka és egy gyönyörű dohányzacskó.

— Oh! te kis bűvész! hát te csináltad ezeket? és mikor?

— Bocsáss meg, kedves aranyos mamácskám, töredelmesen bevallom, hogy hibáztam, midőn erről neked előbb nem szóltam; a tervet Tivadarral főztük ki úgy, hogy azzal tégedet is meglepjünk... Félretett zsebpénzemből a hozzávaló bőven kitaláltam még meg is takarítottam valamit.

— No hiszen most már tudom miért szerettél annyira megvonulni a kert félreeső helyébe, s hogy miért lehetett a kis Emmácskát gyakran még az ebédhez is oly nehezen előkeríteni!

— Ne neheztelj rám mamácskám... ugy-é, azért nem haragszol reám? ..

— Dehogy haragszom! látom, hogy szüleidet szereted; de máskor azért mamácskától kell tervet kérni, mert hiszen Tivadar az e félékhez nem ért... Most jér szívemhez, kis leányom, legelőször is én fizetem meg neked a munkadíjat! — s a mint rózsás arcát csókolá, ugyanakkor szeméből egy fényes könny is hullt reá, az anyai szeretet és öröm könnyje.

Ez idő alatt a kert árnyas fái között Tivadarka nagy léptekkel mérte a porondozott utat, néha meg-megállt s gondolkozni látszott.

— Pompás! megvan! úgy lesz! — morgá önmagához beszélve. Igen is Tivadarkám, már te a IV-ik elemibe jársz és tudhatnál szerkeszteni egy névnap-i köszöntőt... Ugy úgy... de furcsa is, mikor úgy tudok érezni, de kimondani, szépen, köszöntőbe foglalni!... Nos hát hogy is lesz? Holnap csinosan, tisztán felöltözöm s mikor apácska a reggelihez bejön s a zsölyeszékbe leül, hozzá megyek és kezét csókolva így fogok szólni: »Kedves apám!« Nem nem így. »Kedves aranyos jó apácskám«, vagy »Szeretett kedves jó atyám! Ma Gábor napja van, a mi kedves atyánk nevenapja«... A kis diák itt nagy lélekzetett vett s megdörszölő homlokát, mintha onnan akarná kiszedni egyenként a gondolatokat. Lássuk csak tovább: »kedves atyám oly igen szeret engemet, sok éven át nevelt, gondomat viselte, iskolába járat. Szeressen engem továbbra is, jó leszek... Kivánom hogy még sok éven át jó egészségben lássa Gábor napját...« Óh Istenem csak a végét tudnám megcsinálni jól. Igen; a végén így fogok felkiáltani: »Sokáig éljen kedves mamával együtt az én kedves aranyos apácskám, Szíves Gábor! Éljen! Éljen! Már ezt a két »éljent« oly hangosan kiáltá el, hogy attól tartott, tán meg is halotta valaki. De most nem volt kivülről senki más a kertben. — Nehezen ment ugyan, de hál istennek megvan! A tanító ur ugyan készített volna nekem egy köszöntőt..... Béla pajtásomnak mindig ő

csinálja.. az lehet szebb is, hosszabb is, az enyím rövid, de én magam komponáltam, úgy, a mint a szívem sugta. Óh, csak el ne felejténem!... Most rögtön szobámba megyek, s az egészet szépen papirosra írom és megtanulom.

Ezzel megindult és szobájába érve vette írószereit és leírta a köszöntőt, egy kicsit még toldott is hozzá. Egész nap vidor volt; persze a kedves mama előtt lefekvés előtt szépen hibátlanul felmondta az egészet. Midőn aludni ment, imakönyvébe tette a beirt lapot, s a könyvet még szendergésében is kebelén átölelve tartotta.

Tán jó édes atyjáról s a holnapi nap örömeiről álmódott, mert szelid arcán váratlan mosoly rebbent végig.

(Vége következik.)

CSEVEGÉS A MADÁRVILÁGBÓL.

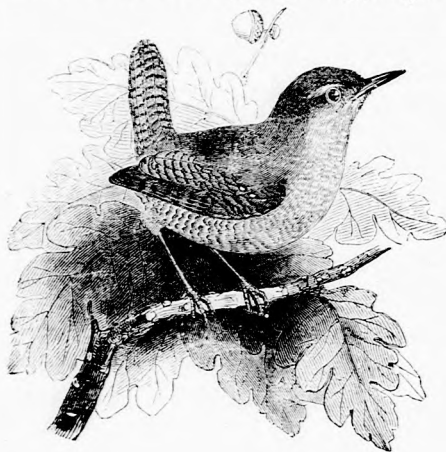

INAP beszéltem egyetmást némely érdekesebb négylábu állatról, most viszont a tollasokról, a lég szárnyasairól akarok veletek csevegni, mert fölteszem, hogy a madarakat minden jó gyermek még inkább szereti. A madarak meg is érdemlik, hogy szeressük, védelmezzük, mert többnyire kedves és hasznos teremtmények; csak kevés van közöttük olyan, mely nem érdemli részvétünket s melyet el kell pusztítani, ha találkozunk velök.

Nálunk, szép magyar hazánkban csak kevés olyan madár van, melyet üldözni kellene s ezek is rendesen kietlen, hozzáférhetetlen bérczek közt fészkelnek. Azok

a madarak, melyeket legtöbbször látunk: a veréb, fecske s az éneklő madarak sokféle fajtái, mint p. o. a fülemile, tengelicze, csíz stb. nagy hasznára vannak az embernek, mert rovarokból élnek s tömérdek kártékony férget pusztítanak el, melyek különben tönkre tennék a gyümölcsös és veteményes kerteket. Ezért nagyon hibásan cselekszik az olyan gyermek, aki a madarak fészket bántja, tojásaikat, kicsinyeiket kiszedi; mert még a veréb is, mely a buzában és más effélében szeret kissé nyalánkoskodni, mégis több hasznot tesz a rovarok pusztításával.

A nálunk honos madarak között legkisebb az ökörszem, mely főleg télen szeret a falvak közelében röpkedni. Egyszerű tollazatu, de kedves, fürgé madárka, mely az ágakon szökdécselve keresi a hernyókat és más ártalmas férgeket. Nagyon jó ét-

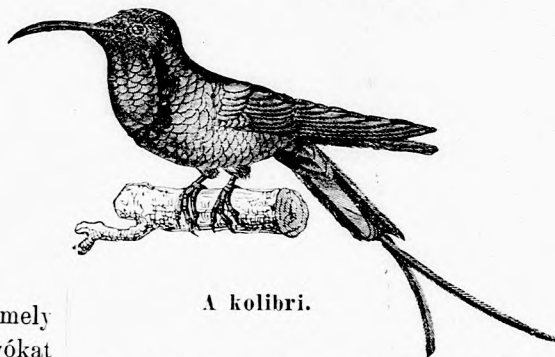

Az ökörszem.

vága van, tömérdek el is pusztít egy nap és így kicsinsége mellett is

derék legényke. De midőn a tél beköszönt, akkor szomorú napokat él szegény s a fagyos, havas mezőkről beszorul a házak közelébe. Ha télen meglátjátok, szórjátok neki egy kis morzsát.

Van azonban még az ökörszemnél is piczinyebb madár, csak hogy nem nálunk honol, hanem messze idegen országokban, a forró égöv alatt; ez pedig: a kolibri, melynek számos faja van s ezek között

A kolibri.

némelyik olyan piczike, hogy a valóságban sem nagyobb, mint ez a képecske, melyet itt lerajzolva láttok. Tollazata többnyire rendkívül pompás, ragyogó kék, aranyos, bíbor, sárga, s más színek tarkáznak szárnyain. Budapesten a nemzeti múzeumban igen szépeket láthatni, persze csak kitömve.

Épen úgy a forró égöv alatt, mint a kolibri, de különösen csak az afrikai sivatagokon tanyáz a madarak legnagyobbika, a strucz, melyről már több ízben beszéltem nektek. A strucz nagysága által ragad bámulatra, roppant hosszú és erős lábai a leggyorsabb lóéval versenyt bírnak futni s ha a sik pusztaságon idejekorán észreveszi ellenségeit és futásnak ered, akkor bizony többnyire hiába üldözik,

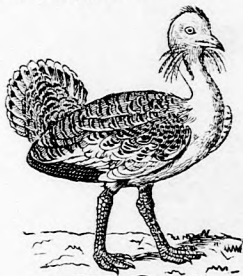
nem lehet utólérni. E jó lábak fejében azonban a természet nem adott a strucz-

A Strucz.

nak szárnyakat, melyekkel röpködhetne; szárnyai egészen eltörpültek, úgy hogy semmire sem használhatja.

Kissé hasonló az afrikai struczhoz a mi magyar alföldünk egy szárnyasa, a tuzok, mely szintén a puszták sivatagján szereti támaszkodni a nagy sárga fölülmulegy jókora pulyka-kakast. Husa nagyon jó ízű s ezért a vadászok üldözik is, de nem könnyű

A tuzok.

elejteni, mert nagyon óvatos madár s már messziről észreveszi ha valami gyanús em-

ber közeledik. A közönséges földmivesektől, ökrös szekerektől nem fél s ép ez okozza sokszor vesztét; mert a vadászok ilyen szekerekben rejtőzve közelednek, lassan körül fogják a gyanútlan tuzokcsapatot és lepuskásszák.

Alföldünk mocsaras helyein, főleg a Tisza partjain fészkel egy másik érdekes madár is, a gödény, mely halakból táp-

A gödény.

lálkozik. Nevezetessége a hosszú csőre alatt levő bőrzacsokó, melybe az elfogott halakat elteszi, hogy fiainak haza vigye. Régebben, mikor a természetbuvárok még nem kutatták volt ki az állatok tulajdonságait, azt hitték az emberek, hogy a gödény saját vérével táplálja fiait, ami persze, mint most már tudjuk, csak mese.

Szintén a nedves tájakat szereti a daru is, mely uszni nem tud ugyan, de hosszú lábaival mélyen begázol a vízbe és vadászat a halakra. A darvak azonban pompásan tudnak röpködni és őszkor, midőn tőlünk elköltöznek melegebb éghajlat alá, roppant magasságban röpködnek nagy V alakú csapatokban.

A daru.

Némely fajtának igen szép tolla van, melyet drága pénzen el lehet adni.

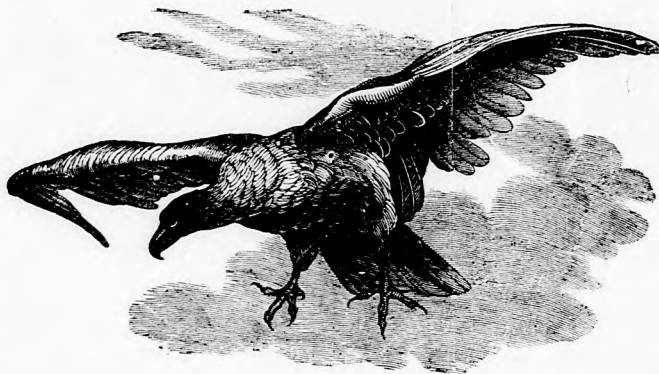
Sokban ellenkezője az előbbinek a bagoly, melynek nálunk sok fajtája honos. Mindnyájan éjjeli madarak, melyek csak az esti szürkületkor bujnak ki ódon romokban vagy szikla- és faodukban levő fészükből; mivel éjjel röpkednek s furcsa rekedt hangon sivítanak, a babonás emberek félnek tőlük s azt hiszik, hogy a bagoly valami vészjósló madár. Pedig a bagoly hasznot hajt, mert tömérdek ege-

A bagoly

ret és efféle kártékony állatot pusztít el. Néha-néha elragad, ha éhes és egyebet nem talál, hasznos állatokat is és ezzel kárt okoz; de ez nem jelentékeny s a bagoly megérdemli, hogy kiméljük.

Sokkal kártékonyabb ragadozó a sas, mely különben a legszebb és leghatalmasabb madár hazánkban. Szépsége mellett azonban sok kárt okoz, mert nagyon ragadozó s nemcsak az erdei hasznos madarakat, nyulat s más apróbb vadat, hanem a kisebb házi szárnyasokat is elviszi. Ezért a sas kipusztítását nem is lehet úgy kárhóztatni, mint a kedves éneklő madarakét.

A sas.

VIRÁG-CŐSZ.

(Képpel a czimlapon.)

NINI, Murzuk milyen mérges!
Csikorítja a fogát;
Nézzetek csak ezt a fura,
Mulatságos kis pofát!

S miért morog, miért mérges? . .
Hogy ne volna, mikor hát
Egy gonosz méh meglopná a
Rózsakehely himporát.

S hogy ne volna dühös, mikor —
Lopva virág himporát —
A méhike Murzuk urnak
Jól megcsipte az orrát.

KÉPREJTVÉNY.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XV. köt. 9-ik számában közölt rejtvény megfejtése:

„Tintatartó és toll.“

Helyesen fejtették meg: Demeter Albert és Dezső, Lövinger Bernát, Küszner Jolánka, Szász Ilon és Józsi, Nyári Teréz és Paula, Szentirmay Béla.

*

A »Kis Lap« XV. köt. 7. és 8-ik számában közölt rejtvények megfejtését utólag még beküldték: Janicsád Marcsa, Thomka Pál, Winter Milka.

*

A »KIS LAP« XV. köt. 10-ik számában közölt rejtvény megfejtése:

„Egy pár czipő.“

Helyesen fejtették meg: Zuna Irma és Gusztáv, Lövinger Bernát, Szentirmay Béla, Balezár Irénke.

Kis Értesítő.

A miskolci árvizkárosultak javára a „Kis Lap“ olvasói közül beküldtek:
Bolgár Tivadar és Béla . . . 3 frt.
Ez összeget eljuttatom rendeltetése helyére. A szenvedők nevén köszönet a jószívű kis adakozóknak!

FORGÓ BACSI.

A „KIS LAP“ t. előfizetőihez!

A „Kis Lap“ ama t. előfizetőit, kiknek előfizetésük e hóval lejár, tisztelettel kérjük, sziveskedjenek megrendelésüket mielőbb megújítani, hogy a lap pontos szétküldése fennakadást ne szenvedjen.

A „Kis Lap“ előfizetési ára:

Félévre 2 frt 80 kr.

Negyedévre 1 frt 40 kr.

Az előfizetési pénzek, melyeknek beküldésére legzélszerűbb a postai utalványok használata, az „Athenaeum“ kiadó-hivatalához, (Budapest, ferencziek tere Athenaeum-épület) intézendők.

A „KIS LAP“ kiadó-hivatala.

FÜRDŐI VÁSÁRFIA. (Lásd a 183 lapon.)

Felelős szerkesztő: *Forgó bácsi*. Kiadó-hivatal: Budapest, barátok-tere, 3-ik sz., Athenaeum-épület.
Budapest 1878. Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.
Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.